

Verksamhetsberättelse för Filipstads Familjecentral 2019

Ett samarbete mellan Filipstads kommun
och Region Värmland

Innehåll

Familjecentralens läge.....	2
Ingående verksamheter och bemanning.....	2
Möten.....	2
Familjecentralernas mål enligt samverkansavtalet.....	3
Våra lokala mål.....	3
Resultat mål 1.....	3
Resultat mål 2.....	4
Planering, möten och fortbildning.....	4
Föräldrautbildning.....	4
Föräldrargrupp med en somalisk kulturtolk.....	5
Föräldrarnas utvärdering av föräldrautbildningen.....	5
Kurs i Spädbarnsmassage.....	6
Verksamhetsbeskrivning.....	6
Barnmorskemottagningen (BMM).....	6
Ungdomsmottagningen (UM).....	6
Barnvårdscentralen (BVC).....	7
Förebyggande och stöd (FoS).....	8
Socialpedagog.....	8
Öppna förskolan (ÖF).....	9
SKR projekt: Ökad tillgänglighet inom barnhälsovården.....	10
Festligheter på Familjecentralen.....	11
Extern samverkan.....	11
Studiebesök hos oss.....	11
Marknadsföring om Familjecentralen.....	12
Samverkansavtal.....	12
Föreningen för familjecentralernas främjande.....	12

Familjecentralens läge

Familjecentralen ligger i samma byggnad som Vårdcentralen Filipstad.

Adressen är Vikhyttegatan 14, 682 27 Filipstad.

Befolkningsmängden i Filipstads kommun den 1 januari 2019 var 10 800.

Ingående verksamheter och bemanning

De fyra benen: **Barnmorskemottagningen (BMM)**, **Barnavårdscentralen (BVC)**, **Förebyggande och Stöd (FoS)** och **Öppna Förskolan (ÖF)** ligger i nära anslutning till varandra.

På **BMM** arbetar Barnmorskor: Eva-Lena Norder 80%, Ulrika Wiker 80 % samt Monica Ehrsson 100 % (80% på mottagningen) under januari till november. Där ingår även ungdomsmottagningen.

På **BVC** arbetar Distriktssköterskor: Lena Eriksson 100 %, Astrid Ekeberg 100 %, Diana Engholm 100%, Mia Östergren 80 % (60% på mottagningen) under januari-augusti, Anna Eriksson 100% från november.

På **FoS** arbetar: Kuratorer/Familjebehandlare: Lena Kenttälä 100 % och Jonas Rönnbro 80 %. De arbetar även som kuratorer på ungdomsmottagningen och skriver faderskap.

Projektet utökade hembesök: Socialpedagog Sara Rösfall Churchill 60%, från april.

På **ÖF** arbetar Förskollärare Annika Nilsson 100 % som även är samordnare och Förskoleassistent Annelie Johansson som arbetar 50 %.

Möten

Varje tisdag klockan 8:30–9:30 träffas hela arbetslaget och delger varandra information och planerar det gemensamma arbetet. Samordnaren är ständig sekreterare och ser till att dagordning och protokoll skrivs. Fyra gånger per år planerar/utvärderar vi vårt arbete och våra mål. Minst två gånger per år har vi yrkesträff där varje yrkesgrupp planerar för sin del i Familjecentralen.

Regelbundet bjuder vi in våra chefer till husmötet.

Styrgruppen består av Kerstin Karlsten enhetschef, till och med augusti, därefter Catarina Grässjö, enhetschef på region Värmland och Birgitta Jansson enhetschef, Filipstads kommun. Samordnare/förskollärare Annika Nilsson samt ytterligare representanter från Familjecentralen, som deltar under ett år. I år har Lena Kenttälä och Ulrika Wiker deltagit.

Styrgruppen har möten fyra gånger per år.

Familjecentralernas mål enligt samverkansavtalet

- Att erbjuda en nära mötesplats med professioner som samverkar.
- Att stärka det sociala nätverket runt barnen och deras föräldrar.
- Att stärka ett jämställt föräldraskap
- Att stimulera pappor att ta ut föräldraledighet.
- Att erbjuda lättillgängligt stöd och god service.
- Att vara ett kunskaps- och informationscentrum
- Att skapa arbetsformer där föräldrar och barn är delaktiga för att stärka och tillvarata föräldrarna som resurser.

Våra lokala mål

1. På våra husmöten ska vi arbeta med varje träff i föräldrautbildningen. Utveckla och delge varandra. Målet är nått när vi gått igenom varje träff.
2. Bjuda in till Tema-träffar. Alla föräldrar är välkomna, med eller utan barn. Målet är nått när vi haft sex tema-träffar.

Resultat mål 1

Vi har inte hunnit med alla träffar, därför fortsätter vi med detta mål under 2020.

För att få ut information om föräldrautbildningen gjorde vi en Powerpointpresentation som rullar på tv:n i BMM:s väntrum. BMM informerar om föräldrautbildningen på besöken.

Vi har satt upp en förslagslåda där vi önskar få idéer och önskemål från föräldrar.

Somalisk föräldragrupp

Vi har genomfört fyra träffar med somalisk kultur-tolk. Ämnen som vi tagit upp har varit:

- Kvinnors hälsa.
- Barnuppföstran i Sverige. Hur socialtjänsten fungerar.
- Tandhälsa.
- Egen vård, barnsjukdomar.
- Barnsäkerhet.

Resultat mål 2

Under 2019 har vi genomfört tio träffar och nådde vårt mål.

- 26/3 *Biblioteket.*
- 23/4 *Tandhälsa och bra mellanmål för barn.*
- 24/4 *Barnomsorgsinformation.*
- 7/5 *Samtalsmottagningen.*
- 8/5 *Så skyddar du ditt barn från solens farliga strålar.*
- 22–23/5 *Barn HLR kurs.*
- 3/9 *Tobakavvänjning.*
- 15/10 *Stopp-min-kropp.*
- 8/11 *Komet, information om föräldrautbildning.*
- 21/11 *Barn HLR kurs.* Vi erbjöd både somalisk och arabisk tolk.

Planering, möten och fortbildning

Gemensamma planeringsdagar:

- 29 januari med skrivning av våra mål för året.
- 7 maj hade vi en teambildningsdag.
- 4 september arbetade vi med våra mål och gjorde studiebesök på Gryningen i Karlskoga.
- 3 december sammanställning och utvärdering.

Gemensamma fortbildningsdagar:

- 18 januari konferens i Karlstad. ”En förälder blir till”
- 6 mars nätverksträff i Karlstad för alla Familjecentraler.
- 4 december BHV-dag i Karlstad, barns språkutveckling och barnkonventionen.

Gemensamma möten:

- Varje tisdag klockan 8:30–9:30 har vi husmöte.

Föräldrautbildning

Vi har våra träffar på Öppna Förskolan. Fika erbjuds varje gång till självkostnadspris. Alla grupper har en sms-grupp, där vi skickar påminnelse om tid och tema och föräldrar kan lämna återbud. Där finns också möjlighet för föräldrar att ha kontakt. Flera av grupperna har blivit väl fungerande och träffas även utanför vår verksamhet.

För att få med fler pappor att delta i grupperna har vi senarelagt vissa träffar. Tiden är då klockan 16–18 istället för klockan 14–16. Det gäller främst de träffar då man pratar relationer. Vi planerar att starta föräldragrupperna under graviditetsveckorna 25–31. Träffarna sker regelbundet fram tills barnet är ca 1 år.

BMM startar upp grupperna och pratar om:

- förlossningen, smärtlindring, amning och anknytning.
- BVC pratar om första tiden hemma med barnet.
- socionomerna pratar om ”att bli en förälder”
- pedagogin informerar om Familjecentralen och spädbarnsmassage-kursen.

När alla barn är födda har vi en Födelsefest där all personal deltar och presenterar sig.

Därefter tar BVC vid och har teman som:

- Att vara en familj, socionomerna diskuterar med föräldrarna. Pedagogen gör hand-fot-avtryck i gips med barnen.
- Barnmat och måltidsrutiner, föräldrarna lagar egna puréer och barnen får smaka. Socionomerna kommer in och pratar om måltidsrutiner.
- Språket, pedagogen pratar om vikten av högläsning, rim, ramsor och sånger. Barnbibliotekarien besöker gruppen och berättar om vad Biblioteket kan erbjuda. Delar även ut en fin pekbok till barnen. BVC pratar om att små barn inte ska utsättas för skärmar.
- Egen vård och barnsjukdomar, visar på vad man bör ha i sitt medicinskåp. Vad man kan göra själv för att underlätta då barnet är sjukt.
- Föräldrastrategier, socionomerna pratar barnuppfostran.
- Barnsäkerhet, BVC visar på hur man gör hemmet säkrare för barnen. Pedagogen ansvarar för filmjölksmålning med barnen.

Under 2019 har vi haft 6 olika grupper igång. Antalet träffar per grupp är 11.

Föräldragrupp med en somalisk kulturtolk

Under året har vi bjudit in till 6 träffar med kulturtolk. Ämnen som vi tagit upp är: kvinnors hälsa, barnuppfostran i Sverige, socialens roll, tandhälsa, barnsäkerhet, egen vård och barn-HLR. Alla yrkeskategorier på Familjecentralen har ansvarat. Tandsköterskan från folktandvården har deltagit.

Vi har en sms-grupp där vi har kontakt med föräldrarna.

Föräldrarnas utvärdering av föräldrautbildningen

Under 2019 har föräldrar fyllt i en utvärderingsblankett. Den visar att föräldrarna är mycket nöjda med föräldrautbildningen. Föräldrar har påpekat att det har varit betydelsefullt med den information de fått och viktigt att träffa andra föräldrar. Många önskar att träffarna ska fortsätta och att man önskar uppföljning när barnen blivit äldre. Det skulle vi också önska men tiden finns tyvärr inte idag.

Kurs i Spädbarnsmassage

Erbjuds till alla föräldrar. Det är 5 kurstillfällen, föräldrarna får en bok, häfte, olja och ett gruppfoto för en kostnad av 75 kronor. Ansvarar gör pedagogen som är certifierad spädbarnsmassör. Under året har det varit 8 kurser i Spädbarnsmassage med sammanlagt 36 deltagare.

Föräldrarna fyller i en utvärderingsblankett efter kursen. Det är mycket positiva svar från föräldrarna. Många känner sig säkrare som förälder efter kursen.

Verksamhetsbeskrivning

Barnmorskemottagningen (BMM)

Under 2019 skrevs 136 gravida in på BMM. Ansvarar för övervakning av graviditet, preventivmedelsrådgivning, cellprovtagning samt provtagning för könssjukdomar och behandling av klamydia.

Barnmorskemottagningen erbjuder vid behov läkarbesök för de gravida. Då vi har en läkare från Allmänmedicinska läkarmottagningen knuten till mottagningen 2 timmar per vecka.

Vid behov har vi samarbete med kommunens Öppna missbruksvård, Kvinnojour med flera.

Ungdomsmottagningen (UM)

UM har under året ändrat från drop-in mottagning till Bokadirekt.se. Det innebär att ungdomarna inte behöver sitta och vänta på sin tur utan har en bokad tid. UM tar emot ungdomar från 13–25 år. På plats finns barnmorskor och kuratorer. Huvudsakliga arbetsuppgifter är preventivmedelsrådgivning, provtagning för könssjukdomar och samtal.

Under våren har alla klasser från årskurs 8 i kommunen varit på studiebesök till mottagningen med syfte att de ska lära känna mottagningen, få veta vilka vi är och vad de kan få hjälp med.

Från och med november har det inte funnits någon barnmorska på UM.

Barnvårdscentralen (BVC)

BVC arbetar hälsofrämjande genom att stödja föräldrarna i ett aktivt föräldraskap. Upptäcka och förebygga psykisk, fysisk och social ohälsa. Vi träffar barnen enligt nationella Barnhälsovårdsprogrammet.

Under 2019 skrevs 819 barn in på BVC.

Våren 2019 startades SKR-projektet ”Ökad tillgänglighet inom barnhälsovården” vilket innebär utökade hembesök tillsammans med BMM, socialpedagog eller logoped.

Hembesök:

- Graviditetsvecka 35 BMM tillsammans med BVC
- Nyfödd BVC tillsammans med BMM
- 4 månader BVC tillsammans med socialpedagog
- 8 månader BVC tillsammans med socialpedagog
- 15 månader BVC tillsammans med socialpedagog eller logoped

När barnet är 8 veckor har vi ett samtal med mor om hur hon mår, då både graviditet och förlossning innebär en stor omställning i livet. Vi använder ett frågeformulär och utefter hur mor svarar har vi möjlighet att erbjuda samtalsstöd via mödra- och barnhälsovårdens psykolog. Vid samma besök får även mamman en fråga om våld i nära relationer. När våld förekommer i familjen minskar föräldrars möjligheter att tillgodose barnets behov av trygghet. BVC kan genom detta vägleda familjer till hjälp.

Vi följer också barnets talutveckling och förmåga till socialt samspel med andra barn. När vi träffar barn med svårigheter kan vi i samråd med föräldrar och förskola boka en tid för barnhälsosteam. Vid sista besöket vid 5 år gör vi tillsammans med föräldrarna en sammanfattning att lämna över till skolsköterskan på aktuell skola.

I vårt arbete träffar vi barn och föräldrar som gör att vi hyser oro, vi gör då sociala orosanmälningar och samverkar med socialförvaltningen. Samarbetet har ökat markant då vi upptäcker fler barn och familjer som far illa.

Ett stort antal barnfamiljer flyttas runt i Sverige. I Filipstad har under året många skrivit in och skrivits ut och på så sätt har vi samarbetat med BVC i hela Sverige. Att eftersöka journaler och överrapportera familjer till nya BVC, är ett stort administrativt arbete för oss och mycket påfrestande för familjerna.

Vi samarbetar med biblioteket i Filipstad och uppmuntrar föräldrar att läsa för sina barn. Vid 3 månader lämnas ”Barnets första bok”, vid hembesöket 8 månader ges boken ”Knacka på” och vid 1 år får föräldrar en tygkasse med information från biblioteket. Vid 5 år får barnen en bok från Generation Pep, ”Fiffiga kroppen” som vi använder vid hälsosamtalet.

Vi samarbetar även med folktandvården som har gett gott resultat.

Förebyggande och stöd (FoS)

Socionomerna inom förebyggande och stöd har flera arbetsuppgifter som alla vävs in i Familjecentralens arbete.

Vi arbetar förebyggande som:

- kuratorer på familjecentralen. När vi är kuratorer på familjecentralen träffar vi enskilda föräldrar eller familjer som vill få stöd och råd, dessa möten kan ibland övergå till att bli familjebehandling.
- kuratorer på ungdomsmottagningen. På ungdomsmottagningen har vi enskilda samtal med ungdomar, men även studiebesök av Filipstads åtondeklassare samt utåtriktat arbete som till exempel besök på skolor.
- familjebehandlare på uppdrag från familjer själva. Arbetet som familjebehandlare handlar bland annat om regler, rutiner och kommunikation. Oftast sker dessa uppdrag hemma hos familjerna i deras reella miljö.

Vi arbetar även som:

- familjebehandlare som en insats efter avslutat utredning från IFO (Individ- och familjeomsorgen).
- en del av kommunens familjerätt där vi skriver faderskap.

Vi medverkar i:

- barnhälsoteam.
- familjecentralens föräldrautbildning, där vi inriktar oss på det sociala samspelet i familjen. Vi möter de blivande föräldrarna innan förlossning och föräldrar och barn efter förlossning.
- öppna förskolans verksamhet varje vecka dels genom varsin fast timme, dels vid fikastunder.

Socialpedagog

Från april har vi en socialpedagog projektanställd på 60%, för SKR projektet ”Ökad tillgänglighet i barnhälsovården”.

Socialpedagogen arbetar förebyggande och främjande med föräldrastöd genom samtal.

- Presenterar sig för föräldrarna under BMM-besök graviditetsvecka trettiofem.
- Deltar på nyföddhetsbesök på BVC.
- Gör hembesök tillsammans med BVC när barnet är fyra, åtta och femton månader. Under besöken fokuserar socialpedagogen på familjens mående och livssituation.
- Erbjuder individuella samtal till föräldrar i behov av stöd.
- Följer med föräldrar till Öppna Förskolan.

Öppna förskolan (ÖF)

Öppettider på Öppna förskolan:

Måndagar: 9:30 - 12:30 barn 0–6 år

Tisdagar: 9:30 – 12:30 barn 0–6 år

Onsdagar: 9:30 – 12:30 Babycafé' 0–12 månader

Torsdagar: 9:30 – 12:00 Spädbarnsmassage kurser,

Torsdagar: 13:00- 15:30 barn 0–6 år

Fredagar: 9:30 – 12:30 barn 0–6 år

Nytt för i år: Under hela året har vi haft en arabisktalande språkpraktikant. Under hösten har vi även haft en somalisk kulturtolk en dag i veckan.

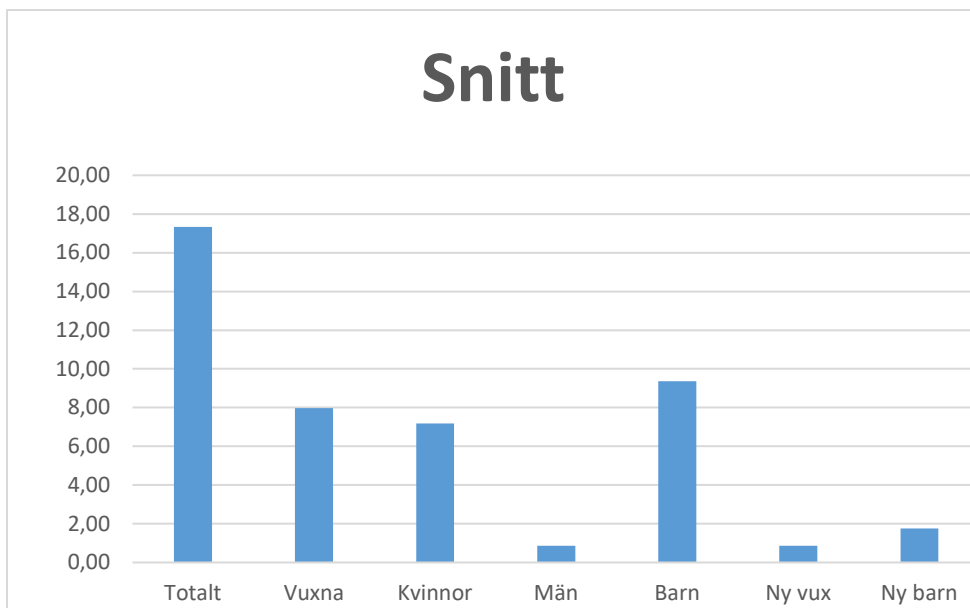
Här ges möjlighet för både vuxna och barn att knyta kontakter. Det är nära till råd och stöd från våra olika professioner. Här är barnet och leken i fokus, det ska vara roligt och stimulerande att komma hit. Vi försöker vara en bra förebild i samtalen med föräldrarna och visa på aktiviteter man kan göra med barnen.

Det finns en föräldrahylla med böcker om barn och föräldraskap, på biblioteket finns dessa böcker för utlån.

Här satsar vi i första hand på:

- Språket genom sång, musik, rytmik, ramsor, sagor och dramatiseringar. Det finns bokpåsar som föräldrarna kan låna hem.
- Skapande verksamhet i vår fina verkstad. Stimulera och visa på olika tekniker och material.
- Ordnar skogsutflykter med olika lekar. För att visa på vikten av rörelse och frisk luft ute i naturen.
- Spädbarnsmassage är en viktig bit av vår verksamhet. På torsdagar 9:30 -12:00 är det öppet för de som går kurs.
- På onsdagar 9:30–12:30 har vi öppet för barn 0–12 månader, Baby-café. Det är mycket välbesökt, vi ser ett stort behov av denna mötesplats. Här får man möjlighet att prata med oss och med andra föräldrar, vi passar på att prata mat, den viktiga kontakten mellan föräldrar-barn och mycket annat.
- På öppna förskolan träffar föräldrarna pedagoger, BVC-sköterskor, kuratorer och socialpedagog.

Vi erbjuder fika till självkostnadspris.

Besök på Öppna förskolan: antal per dag i snitt under året. Ny vux och ny barn betyder nyanländ.

Teman:

- **Sticka-virka-sy-träffar** 1 gång i månaden. Syftet är att friska upp syslöjdsminnen och komma igång att tillverka, laga kläder mm till barnen. Vi har en symaskin som föräldrar kan använda när som helst. Ansvarade gjorde kurator och pedagog.
- Flera **skogsutflykter** med korvgrillning och lekar. Syftet är att visa på aktiviteter man kan göra med barnen, röra på sig, att ha roligt samt få frisk luft. Ansvarade gjorde pedagogerna.
- **Hälsoveckan i Filipstads kommun:** Den 30 september deltog Öppna Förskolan på Kalhytte-dagen pedagogerna höll i rörelselekar, skräpletning och tipspromenad för barnen. Det var 30 personer som deltog.

SKR projekt: Ökad tillgänglighet inom barnhälsovården

Bakgrunden är att regeringen och SKR beslutade om en nationell överenskommelse (i december 2017) som syftar till en ökad jämlik hälsoutveckling i befolkningen. Arbetet ska inriktas på att stötta och stärka en god start i livet för alla barn. Den ska öka tillgängligheten i barnhälsovården för grupper som har sämre hälsa och tandhälsa.

I Värmland är Filipstad den kommun som har högst socioekonomisk belastning. En rapport från Rädda Barnen visade vid projektets start att barnfattigdomen minskade i Sverige men ökade bland annat i Filipstad. Av denna anledning beslutades om att en särskild satsning skulle riktas till Filipstad.

Här samverkar BVC-sjuksköterska med barnmorska, logoped, folktandvård och socialpedagog och genomför utökad antal hembesök till familjerna i Filipstads kommun.

Projektet ger ökade förutsättningar i länet för barnhälsovården att utföra fler hembesök, utöver de två hembesöken som ingår i det nationella barnhälsovårdsprogrammet (nyföddhetsbesök + 8-mån besök). Ökade förutsättningar ges även under projekttiden för att barnmorska kan delta vid första hembesöket till nyfödda tillsammans med BVC-sjuksköterska. Hembesök kan också göras under graviditet av barnmorska och BVC sjuksköterska och blir på så sätt en överlämning från mödrahälsovård till barnhälsovård. Socialpedagogen följer med på hembesök vid fyra, åtta och femton månader.

Projektet i Filipstad har skapat stort intresse i länet och då också hos politiker och tjänstemän. Vi ser redan tydligt en effekt av att tidig upptäckt och tidiga insatser som är anpassade efter familjens behov ger resultat. Logopedens tidiga insatser ger resultat efter några veckor istället för upp till ett par år.

Festligheter på Familjecentralen

- Den 24 maj hade vi Försommarmfest. Vi bjöd på kaffe och bullar.
- Den 25 oktober firade vi Familjecentralens 6-årsdag.

Extern samverkan

- BUP
- Föräldrastödsenheten
- Apoteket
- Barnmottagningen
- Vårdcentralen
- Migrationsverket
- SOC, Socialsekreterarna.
- Biblioteket, barnbibliotekarien
- Folktandvården som har hjälpt oss med information och skänker tandborstar och tandkräm.
- Barnhälsoteam: BVC och FoS deltar i alla möten.
- Förskola och skola
- Konsumentrådgivare
- Friskvården i Värmland
- Familjecoach i Filipstads kommun

Studiebesök hos oss

- Spångbergsgymnasiets Barn-fritidsprogram 27/3
- Chefer från Hällefors/Ljusnarsbergs kommuner 10/4
- Kuratorer från Storfors Familjecentral 30/10

Marknadsföring om Familjecentralen

- Familjecentralens och Öppna Förskolans broschyrer delas ut på BMM, BVC, ÖF, hos Kuratorerna, på IFO, vårdcentralen, nya vårdcentralen, BUN, övriga förskolor.
- Information skrivs på kommunens hemsida under Familjecentralen. Samordnaren ansvarar för det.
- Från 1177 går en länk till hemsidan.
- Familjecentralen finns på Facebook under namnet: Familjecentralen Filipstad. Aktuell information lämnas från alla avdelningar inom Familjecentralen.
- Alla elever på vårdcentralen som läser till vårdadministratörer och sjuksköterskor får information om Familjecentralen av samordnaren. Har även informerat flera nya läkare och sjuksköterskor.

Samverkansavtal

Vårt samverkansavtal gäller fram till 2020-09-30.

Föreningen för familjecentralernas främjande.

Vår Familjecentral är medlem i FFFF, Föreningen för familjecentralernas främjande